

"Energia eta lehen sektorea" (nekazaritza eta abeltzaintza)

Jardunbide egokiak lehen sektorerako

Oarsoaldea

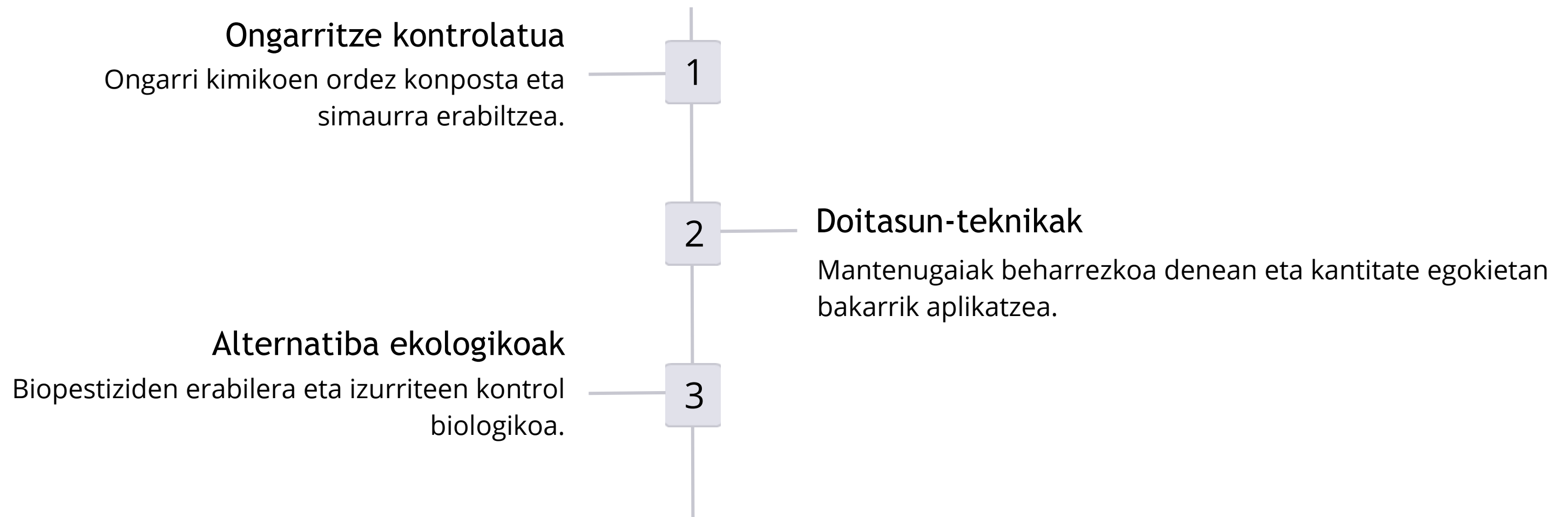
Oarsoaldeko lehen sektorean jardunbide egokiak ezartzeak ekoizleei mesede egiteaz gain, baliabide naturalak kontserbatzen eta landa-ingurunearen iraunkortasun ekonomikoa eta ingurumenekoa bermatzen lagunduko du. Nekazaritzan eta abeltzaintzan iraunkortasuna txertatzeak aukera emango dio lurraldeari klima-aldaketaren erronken aurrean erresilienteagoa izateko eta etorkizuneko belaunaldien ongizatea ziurtatzeko.

Emisioak eta karbono-aztarna murriztea

Ongarrien erabilera arrazionalizatzea funtsezkoa da lehen sektorearen garapen iraunkorra lortzeko eta ondare ekologikoa babesteko. Ongarri kimikoen ordez alternatiba ekologikoak erabiltzea gomendatzen da, hala nola konposta edo simaurra. Funtsezkoa da doitasunezko ongarritze-teknikak aplikatzea, eta mantenugaiak beharrezkoak direnean eta kantitate egokietan ematea.

Nekazaritza ekologikorako, alternatiba naturalen erabilera sustatzen da, hala nola biopestizidak edo izurriteen kontrol biologikoa. Badira zenbait aukera, hala nola borroka biologikoa, bacillus thuringiensis-en oinarritutako produktuak eta metodo fisikoak, hala nola tranpak edo aparatu uxatzaile sonikoak.

Nekazaritza Praktika Jasangarriak

Laboreak txandakatzea eta dibertsifikatzea sustatzen da, pestiziden beharra murrizteko eta lurzoruaren osasuna hobetzeko. Kontserbazio-nekazaritza gutxieneko laborantza-tekniken bidez sustatzen da, lurzoruaren egitura kontserbatzen eta higadura saihesten laguntzen baitu. Landare-estalkiak erabiltzeak eta zuzenean ereiteak ere lurzoru emankorraren galera murrizten laguntzen du.

Nekazaritzako hondakinak maneiatzeko, laboreen eta hondakin organikoen hondarrak konposta sortzeko aprobetxatzea gomendatzen da, horrela lurzoruaren egitura eta mantenuak hobetzeko. Eremu menditsuetan, terrazak ezartzea gomendatzen da, euriak eragindako higadura prebenitzeko.

Labore-txandaketa

Pestiziden beharra murrizten du eta lurzoruaren osasuna hobetzen du.

Gutxieneko laborantza

Lurzoruaren egitura mantentzen du eta higadurari aurrea hartzen dio.

Hondakinen erabilera

Hondakinak aprobetxatzea konposta egiteko eta lurzoria hobetzeko.

Abeltzaintzako erabilera hobetzea

Se promueven programas de formación continua para productores sobre técnicas agrícolas y ganaderas sostenibles, gestión empresarial y nuevas tecnologías. Centros como Fraisoro Eskola, Hazi y la Escuela de pastores de Gomiztegi ofrecen formación especializada en el territorio. También se fomenta la colaboración con centros de investigación para desarrollar técnicas adaptadas a las condiciones locales.

Existen diversas ayudas y subvenciones a nivel estatal, autonómico y provincial para mejorar la eficiencia energética, implementar energías renovables y promover la sostenibilidad en las explotaciones. Estas incluyen programas para auditorías energéticas, renovación de maquinaria, instalación de sistemas de energía renovable y mejoras medioambientales, entre otros.

Minden kudeaketa

Putzuak estaltzea eta araudiaren arabera maneiatzea.

Txandakako artzaintza

Larreak birsortzeko aukera ematen du eta gehiegi larratzea saihesten du.

Animalien Ongizatea

Sendagaien beharra murrizten du eta abereen osasuna hobetzen du.

Bertako arrazak

Ingurunera egokitutako tokiko arrazak sustatzea.

Emisioak eta karbono-aztarna murriztea

Nekazaritzako makineria moderno eta efizientearen erabilera optimizatzea sustatzen da, baita aldian-aldian mantentzea ere, erregai fosilen kontsumoa murrizteko. Makinerian olio biodegradagarriak erabiltzea sustatzen da, bai eta ekipo elektrikoak sartzea ere, emisioak murrizteko eta lan-baldintzak hobetzeko.

Garraioaren plangintza funtsezkoa da, tokiko merkatuetan zuzeneko salmenta sustatuz, distantzia luzeko garraioaren beharra minimizatzen. Tokiko produktuak eta lehengaiak erostea gomendatzen da, garraioari lotutako karbono-aztarna murrizteko.

1

Makineria eraginkorra

Ekipo modernoaren erabilera eta mantentze-lan erregularrak.

2

Elektrifikazioa

Isurketak murrizteko makina elektrikoak jartzea.

3

Tokiko garraioa

Zuzeneko salmenta eta tokiko inputen erosketaren sustatzea.

Uraren kudeaketa eraginkorra

Oarsoaldean ez da estres hidrikorik izaten, baina datozen hamarkadetan aldaketa mailakatua aurreikusten da. Ureztatze-sistema eraginkorrak ezartzea gomendatzen da, hala nola tantakako ureztapena eta hezetasun-sentsoreak dituzten gailu automatikoak. Kontsumoen monitorizazio eta kontrol sektorizatuak ihesak edo gainkontsumoak detektatzen laguntzen du.

Euri-ura andelen bidez harrapatzea eta aprobetxatzea sustatzen da, baita iturburuko edo ibaiko ura erabiltzea ere, edateko uraren alternatiba gisa. Bigungarria edo mulchinga bezalako teknikak lurzoruaren hezetasuna mantentzen laguntzen dute. Halaber, arazketa-sistemak inplementatzea iradokitzen da, hala nola ureztatzean hondakin-urak berrerabiltzeko fitorremediazioa.

Ureztatze eraginkorra

Tantaz tantako eta automatizazioko sistemak.

Euri biltegitratzea

Euri-ura biltegitratzea eta erabiltzea.

Berrerabilera

Uren arazketa eta berraprobetxamendua.

Baliabideen aprobetxamendua eta ekonomia zirkularra

Nekazaritzako eta abeltzaintzako hondakinen balorizazioa sustatzen da, konposta, biogasa edo mulching gisa erabiltzeko. Azpiproduktuetatik abiatuta produktu berritzaileak garatzea sustatzen da, bai eta nekazaritza-erabilerako materialak berrerabiltzea eta birziklatzea ere. Bigungarritzko manta biodegradagarriak erabiltzeak eta ontziratutako gabeko materialak erosteak hondakinen sorrera murrizten laguntzen dute.

Ekoizleen eta kooperatiben sareak sortzea bultzatzen da, praktika agroekologikoei buruzko ezagutzak trukatzeko eta baliabideak eta makineria partekatzeko. Tokiko merkatuak eta produktu ekologikoak banatzeko kanalak sortzeak ekoizleei zein kontsumitzaileei laguntzen die, tokiko ekonomia zirkularra sustatuz.

Praktika	Onura
Hondakinen balorizazioa	Konposta eta biogasa sortzea
Materialen berrerabilera	Nekazaritzako hondakinak murriztea
Ekoizleen sareak	Ezagutzak eta baliabideak trukatzeko
Tokiko merkatuak	Ekonomia zirkularrari laguntzea

Prestakuntza eta laguntzak eskuratzea

Ekoizleentzako etengabeko prestakuntzako programak sustatzen dira nekazaritza- eta abeltzaintza-teknika jasangarriari, enpresa-kudeaketari eta teknologia berriei buruz. Fraisoro Eskola, Hazi eta Gomiztegiko Artzain Eskola bezalako ikastetxeek prestakuntza espezializatua eskaintzen dute lurraldean. Ikerketa-zentroekiko lankidetzaren ere sustatzen da, tokiko baldintzetara egokitutako teknikak garatzeko.

Hainbat laguntza eta dirulaguntza daude estatuan, autonomia-erkidegoan eta probintzian energia-eraginkortasuna hobetzeko, energia berriztagarriak ezartzeko eta ustiategietan iraunkortasuna sustatzeko. Horien artean daude, besteak beste, energia-auditoretzarako programak, makinak berritzeko programak, energia berriztagarriko sistemak instalatzeko programak eta ingurumen-hobekuntzak.

1

Etengabeko prestakuntza

Teknika jasangarrietan eta kudeaketan espezializatutako programak.

2

Laguntza energetikoak

Eraginkortasunerako eta energia berriztagarrietarako dirulaguntzak.

3

Ikerkuntzarako lankidetzaren

Tokiko baldintzetara egokitutako teknikak garatzea.

4

Iraunkortasunerako laguntza

Ustiategietan ingurumena hobetzeko programak.